

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 22/1973-74
med anledning av landskapsstyrelsens
framställning till Landstinget med för-
slag till

1) landskapslag om region- och utveck-
lingsplanering;

2) landskapslag angående ändring av
landskapslagen om reglering av byggnads-
verksamheten i landskapet Åland; och

3) landskapslag angående ändring av
landskapslagen om främjande av landskapet
Ålands ekonomiska utveckling under åren
1970-1975.

Landstinget har inbegärt lagutskottets utlåtande över ovannämnda framställning. Med anledning härav får utskottet, som i ärendet hört lantrådet Alarik Häggblom, lagberedningschefen Sune Carlsson och regi-
onplanschefen Stig Svahnström, vördsamt anföra följande.

Utskottet har funnit, att den ekonomiska planeringen i landskapet borde vidgas utöver den egentliga utvecklingsplaneringen. Dessa upp-
gifter kunde anförtros samma organ, det i förslaget upptagna utveck-
lingsrådet, som likväl på grund av de tillkommande uppgifterna hellre
borde kallas ekonomiska rådet. Detta organ kommer därigenom också att
motsvara det på riksplanet verkande ekonomiska rådet (F därom FFS 792/
69). Utvecklingsrådets uppgifter är redan i lagförslaget angivna på
ett sådant sätt i 8 § att utskottet icke funnit anledning att utvidga
dess befogenheter på grund av den ändring utskottet föreslagit beträf-
fande uppgifterna. Också tillsättandet av detta organ kan ske enligt
förslagets 13 § såsom landskapsstyrelsen föreslagit. Ledamoten Sund-
blom omfattade landskapsstyrelsens förslag beträffande utvecklings-
rådets benämning, likaså beträffande lagens rubrik.

Däremot har utskottet icke kunnat omfatta förslaget beträffande
planeringsrådets sammansättning och tillsättande (11 §). Då detta
organ är avsett att ha en stark anknytning till kommunerna, som ju
också skall deltaga i denna verksamhets finansiering, anser utskottet
att kommunernas bestämmanderätt vid planeringsrådets tillsättande
bör vara mera påtaglig än förslaget innebär. Utskottet har ansett
att planeringsrådet inte borde ha mer än sju medlemmar av vilka land-
skapsstyrelsen skulle utse ordföranden och två ledamöter medan av de

övriga Mariehamn skulle utse en, fasta Ålands landskommuner två och skärgårdskommunerna en ledamot. Stadens ledamot kan utses av stadsfullmäktige medan landskommunernas ledamöter borde utses vid mellankommunal stämma såsom stadgas i 25 § landskapslagen om samarbete mellan kommuner (9/60), en stämma anordnad av de fastäländska landskommunerna och en anordnad av skärgårdskommunerna. Uppgiften kunde måhända i framtiden övertagas av en kommunal samarbetsnämnd under förutsättning att ett sådant organ kan lagfästas och tilldelas sådana befogenheter.

Ekonomiska rådet har sina uppgifter klart angivna som ett beredningsorgan. Utskottet anser det vara skäl att sträva till att möjliggöra en intimare kontakt mellan detta organ och landskapsstyrelsen för att i nödig utsträckning kunna styra den ekonomiska planeringen till de områden, på vilka behovet av åtgärder med tanke på utvecklingsstödet är störst. För att förstärka tjänstemannainsatsen inom denna planering har utskottet velat bibehålla utvecklingssekretariatet såsom ett ekonomiskt sekretariat till hjälp för ekonomiska rådet under ledning av en utvecklingsplanerare.

Med hänvisning till det anförda får utskottet vördsamt föreslå att Landstinget måtte antaga de i framställningen ingående lagförslagen med följande ändringar:

L a n d s k a p s l a g
om fysisk och ekonomisk planering.

1 §.

Den högsta----- (1 mom.)----- på landskapsstyrelsen.

För att biträda landskapsstyrelsen i ärenden rörande den fysiska planeringen tillsättes ett planeringsråd och i ärenden rörande den ekonomiska planeringen ett ekonomiskt råd.

Med planeringsorgan avses i denna lag planeringsrådet och ekonomiska rådet.

3 kap.

Ekonomisk planering.

8 §.

Den ekonomiska planering som landskapet utför i stöd av denna lag avser att befrämja utvecklingen av näringslivet och sysselsättningen i landskapet. Den ekonomiska planeringen skall särskilt inriktas på förslag till åtgärder i anslutning till lagstiftningen om utvecklingsområdena.

9 §.

Kostnaderna för den ekonomiska planeringen skall bestridas med landskapets ordinarie medel.

10 §.

Landskapsstyrelsen skall efter att ha hört ekonomiska rådet utfärda närmare föreskrifter om den ekonomiska planeringen.

11 §.

Landskapsstyrelsen tillsätter för två år i sänder tre medlemmar i planeringsrådet. (Utesl.).

Kommunerna utser därutöver fyra ledamöter i planeringsrådet. Av dem väljer stadsfullmäktige i Mariehamn en ledamot. Landskommunerna utom skärgårdskommunerna väljer gemensamt två ledamöter och skärgårdskommunerna för sig en ledamot. Landskommunerna utser sina ledamöter vid mellankommunala ombudsstämmor. Landskapsstyrelsen äger förordna om de kommuner, som skall sammankalla de mellankommunala ombudsstämmorna.

Landskapsstyrelsen utser en av de valda till ordförande.

Planeringsrådet väljer----- (3 mom.)----- rådets mandattid.

Med skärgårdskommunerna----- (4 mom.)----- Vårdö kommuner.

5 kap.

Ekonomiska rådet.

13 §.

Landskapsstyrelsen tillsätter för två år i sänder en ordförande och sex ledamöter i ekonomiska rådet.

Av ledamöterna skall åtminstone en representera arbetsgivarorganisationerna och en arbetstagarorganisationerna i landskapet.

Ekonomiska rådet väljer vid första sammanträde efter nyval inom sig viceordförande för rådets mandattid.

14 §.

Ekonomiska rådet åligger

1) att omhänderha den i 8 § avsedda ekonomiska planeringen och verkställa därav föranledda undersökningar och utredningar.

2) att samordna----- (2 punkten)-----

3) att i ekonomiska planeringsfrågor tillhandaga landskapsstyrelsen med uppgifter och utlåtanden; samt

4) att framlägga förslag till åtgärder som är av betydelse för den ekonomiska planeringen.

16 §.

Inom ramen ----- (1 mom.)----- som medlemmar.

Planeringsorgan äger utöver fastställd verksamhetsplan och budget med landskapsstyrelsens tillstånd rätt att för visst uppdrag anlita konsulter.

Planeringsorgan äger ----- (3 mom.) ----- höra sakkunniga.

18 §.

Planeringsrådet och ekonomiska rådet äger årligen hålla minst två gemensamma sammanträden för att handlägga planeringsfrågor av större samhällspolitisk bärvidd. Vid sådant sammanträde ledes ordet av planeringsrådets ordförande och vid förfall för honom av ekonomiska rådets ordförande.

Vid det ----- (2mom.) ----- för fastställelse.

8 kap.

Planeringsbyrån och ekonomiska sekretariatet.

21 §.

Beredningsorgan för ekonomiska rådet är ekonomiska sekretariatet som förestås av utvecklingsplaneraren.

För ekonomiska rådets behov kan inom ramen för landskapets ordi årsstat inrättas en extraordinarie utvecklingsplanerartjänst samt anställas andra extraordinarie befattningshavare och tillfälliga funktionärer.

22 §.

På regionplanechefen ankommer

1) att insamla och behandla för regionplaneringen nödigt statistiskt och annat material;

2) att bereda och föredraga de ärenden, som skall handläggas av planeringsrådet;

3) att uppsätta och låta utskriva expeditioner samt vidtaga andra verkställighetsåtgärder i anledning av planeringsrådets beslut;

4) att tillhandagå planeringsrådet med utredningar och utlåtanden, vilka äger samband med regionplaneringen;

5) att tillhandagå landskapsstyrelsen med utlåtanden i planeringsärenden;

6) att följa med ekonomiska sekretariatets verksamhet; samt

7) att fullgöra övriga uppgifter som planeringsrådet anförtrott honom.

23 §.

På utvecklingsplaneraren ankommer

1) att bereda och föredraga de ärenden som handläggas i ekonomiska rådet;

2) att uppsätta och låta utskriva expeditioner samt vidtaga andra verkställighetsåtgärder i anledning av ekonomiska rådets beslut;

3) att tillhandagå ekonomiska rådet med utredningar och utlåtanden vilka äger samband med ekonomiska rådets uppgifter;

4) att följa med planeringsbyråns verksamhet; samt

5) att fullgöra övriga uppgifter som ekonomiska rådet eller landskapsstyrelsen efter ekonomiska rådets hörande ålagt honom.

24 §.

Angående tjänstemännens vid planeringsbyrån och ekonomiska rådet rättigheter och skyldigheter gäller i tillämpliga delar vad angående tjänstemän och befattningshavare vid landskapsstyrelsens centrala ämbetsverk är stadgat.

Kompetensvillkor är

1) för regionplanechefen: lämplig slutexamen från högskola och tidigare erfarenhet av samhällsplanering;

2) för utvecklingsplaneraren: lämplig slutexamen från högskola; samt

3) för övriga tjänstemän och befattningshavare för arbetsuppgifterna nödig utbildning och erfarenhet.

25 §.

I 20 och 21 §§ nämnda tjänstemän utnämnes av landskapsstyrelsen efter planeringsrådets eller ekonomiska rådets hörande.

26 §.

Närmare bestämmelser angående fysisk och ekonomisk planering utfärdas av landskapsstyrelsen genom landskapsförordning.

27 §.

Denna lag----- (1 mom.)----- om planeringsrådet (29/68). Före lagens ikraftträdande kan dock förberedande åtgärder för dess tillämpning vidtagas.

Mandattiden för----- (2 mom.)----- december 1975.

Genom denna ----- (3 mom.----- nya tjänsterna.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten i landskapet Åland.

18 §.

Angående uppgörande av regionplan stadgas i landskapslagen om fysisk och ekonomisk planering (/).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1975.

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om främjande av landskapet Ålands
ekonomiska utveckling under åren 1970-1975.

- - - - -
.2 §.

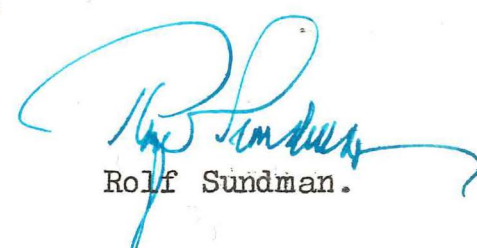
Angående utvecklingsplanering stadgas i landskapslagen om fysisk
och ekonomisk planering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1975.

Mariehamn, den 28 mars 1974.

På lagutskottets vägnar:

Nils Dahlman

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Dahlman, viceordföranden Olof
Jansson samt ledamöterna Sundblom, Salmén och Bengtz.